Załącznik do uchwały Nr ...../2026
Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim
z dnia ..... 2026 r.

PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY OPOLE LUBELSKIE Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO NA 2027 ROK

Rozdział 1
PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU
§ 1.

Samorząd terytorialny realizuje zadania publiczne służące zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty lokalnej i regionalnej, w zakresie niezastrzeżonym przepisami prawa dla organów administracji rządowej.

Podstawowym aktem prawnym określającym ramy współdziałania organów administracji samorządowej z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego dla realizacji zadań należących do sfery zadań publicznych, w tym w szczególności prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe i inne podmioty oraz korzystanie z tej działalności przez organy administracji publicznej jest ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r., poz. 1338 z późn. zm.) zwana w dalszej części programu „ustawą".

§ 2.

Ilekroć w Programie jest mowa o:

1. Gminie- należy przez to rozumieć Gminę Opole Lubelskie,
2. Burmistrzu- należy przez to rozumieć Burmistrza Opola Lubelskiego,
3. Urzędzie - należy przez to rozumieć Urząd Miejski w Opolu Lubelskim,
4. Radzie – należy przez to rozumieć Radę Miejską w Opolu Lubelskim,
5. ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r., poz. 1338 z późn. zm.)
6. organizacjach - należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ustawy, o której mowa w pkt 5,
7. programie – należy przez to rozumieć Program Współpracy Gminy Opole Lubelskie z organizacjami pozarządowymi w 2027 roku,
8. konkursie – należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych, o którym mowa w art. 11 i 13 ustawy, o której mowa w pkt 5,
9. komisji konkursowej – należy przez to rozumieć komisję powołaną zarządzeniem Burmistrza do opiniowania ofert złożonych w otwartych konkursach ofert,
10. rewitalizacji – należy przez to rozumieć proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji,
11. obszar rewitalizacji – należy przez to rozumieć obszar zdegradowany, na którym prowadzona będzie rewitalizacja.

Rozdział 2
CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU
§ 3.

1. Celem głównym programu jest kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi, zwiększenie efektywnej realizacji zadań samorządu

na rzecz mieszkańców gminy oraz wzmacnianie roli aktywności obywatelskiej w rozumieniu problemów lokalnych.

2. Cele szczegółowe współpracy z organizacjami:
   1) zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego,
   2) poprawa jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców Gminy, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych,
   3) zwiększenie wpływu sektora pozarządowego i społeczności lokalnych na kreowanie polityki społecznej i gospodarczej w Gminie oraz realizację Strategii Rozwoju Gminy Opole Lubelskie,
   4) tworzenie sprzyjających warunków dla powstawania inicjatyw i podejmowania działań obywatelskich na rzecz społeczności lokalnych lub ogółu mieszkańców,
   5) integracja podmiotów kreujących politykę lokalną w sferze zadań publicznych wymienionych w art. 4 ustawy,
   6) włączenie zainteresowanych organizacji do realizacji programów służących rozwojowi Gminy,
   7) podejmowanie wspólnych inicjatyw na rzecz wzmacniania prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobiegania przyczynom dysfunkcjonalności rodziny,
   8) wzmocnienie działań podejmowanych na rzecz aktywizacji osób i środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym,
   9) rozwój programów terapeutycznych w ramach profilaktyki selektywnej,
   10) rozwój zadań wspierających kulturę, wspieranie dzieci i młodzieży,
   11) wspieranie działań w środowiskach wiejskich,
   12) umacnianie poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycję,
   13) wspieranie rozwoju sektora ekonomii społecznej.

Rozdział 3
ZASADY WSPÓŁPRACY
§ 4.

Przy podejmowaniu współpracy z organizacjami, Gmina kierować się będzie następującymi zasadami:

1. partnerstwa - co oznacza, że organizacje, na zasadach i w formie określonej w ustawach, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz współdziałają z organami Gminy przy wykonywaniu zadań publicznych,
2. pomocniczości - zgodnie, z którą realizacja możliwie szerokiego zakresu zadań publicznych Gminy powinna odbywać się poprzez struktury usytuowane jak najbliżej obywateli, zaś Gmina podejmuje działania na rzecz pobudzania, wspomagania i uzupełniania działalności sektora pozarządowego,
3. suwerenności stron - co oznacza, iż strony mają prawo do niezależności i odrębności w samodzielnym definiowaniu i poszukiwaniu sposobów rozwiązywania problemów i zadań,
4. jawności - zgodnie z którą organy Gminy udostępniają organizacjom wszelkie niezbędne informacje o celach i priorytetach realizowanych zadań publicznych oraz środkach dostępnych na ich realizację,
5. efektywności - polega na wspólnym dążeniu do osiągnięcia najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych,
6. uczciwej konkurencji - co oznacza, że Gmina udziela wszystkim organizacjom tych samych informacji dotyczących wykonywanych działań, oraz stosuje takie same kryteria wspierania wszystkich organizacji.

Rozdział 4
ZAKRES PRZEDMIOTOWY WSPÓŁPRACY
§ 5.

Zakresem przedmiotowym współpracy Gminy z organizacjami jest wspólna realizacja zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie odpowiadającym zadaniom Gminy w celu zaspokajania potrzeb mieszkańców Gminy Opole Lubelskie.

Rozdział 5
FORMY WSPÓŁPRACY
§ 6.

Współpraca Gminy z organizacjami odbywać się będzie w formie finansowej i pozafinansowej.

1. Finansowe formy współpracy:
   1) zlecanie przez Gminę realizacji zadań publicznych poprzez:
      a) powierzanie wykonywanych zadań publicznych, wraz z udzielaniem dotacji na finansowanie ich realizacji,
      b) wspieranie zadań publicznych, wraz z udzielaniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji,
   2) umowy partnerstwa określone w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2026 r. poz. 1366),
   3) umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie,
   4) oddawanie w najem i użyczenie organizacjom pozarządowym lokali użytkowych, należących do Gminy na cel prowadzonej przez nie działalności pożytku publicznego, zgodnie zobowiązującymi przepisami,
   5) określone w odrębnych przepisach.
2. Pozafinansowe formy współpracy:
   1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności,
   2) opiniowanie i konsultowanie programów i projektów aktów prawnych w dziedzinach stanowiących obszary wzajemnych zainteresowań,
   3) tworzenie wspólnych zespołów i komisji o charakterze doradczym i inicjatywnym,
   4) współorganizowania wydarzeń integracyjno - promocyjnych,
   5) informowanie na stronach internetowych: BIP i www.opolelubelskie.pl o ogłaszanych konkursach ofert na realizacje zadań publicznych i ich rozstrzygnięciach,
   6) popularyzowanie działalności organizacji,
   7) współorganizacja przedsięwzięć z organizacjami pozarządowymi na rzecz mieszkańców Gminy,
   8) udostępnianie, w miarę możliwości organizacyjnych, pomieszczeń na działania podejmowane przez organizacje pozarządowe,
   9) budowanie i promowanie dobrego wizerunku organizacji pozarządowych.

Rozdział 6
PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE
§ 7.

Realizatorem „Programu współpracy Gminy Opole Lubelskie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2027 rok" będą komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Opolu Lubelskim.

§ 8.

Urząd w ramach współdziałania z organizacjami wdrażać będzie w roku 2027 następujące zadania i programy:

1. **W zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.**
2. **W zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.**

3. **W zakresie podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.**
4. **W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.**
5. **W zakresie ratownictwa, ochrony ludności i obrony cywilnej.**

Rozdział 7
INICJATYWA LOKALNA
§ 9.

1. Inicjatywa lokalna jest formą współpracy Gminy z jej mieszkańcami, w celu wspólnego realizowania zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej zamieszkałej na terenie Gminy. W ramach inicjatywy lokalnej mieszkańcy Gminy bezpośrednio bądź za pośrednictwem organizacji pozarządowych, mających siedzibę na terenie Gminy, mogą złożyć wniosek o realizację zadania publicznego do Burmistrza Opola Lubelskiego w następujących obszarach:
   1) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, obejmującej w szczególności budowę, rozbudowę lub remont dróg, kanalizacji, sieci wodociągowej, budynków oraz obiektów architektury stanowiących własność Gminy,
   2) działalności w zakresie:
      a) pomocy charytatywnej,
      b) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
      c) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego,
      d) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
      e) promocji i organizacji wolontariatu,
   3) edukacji, oświaty i wychowania, nauki, szkolnictwa wyższego,
   4) kultury fizycznej i turystyki, która obejmuje:
      a) turystykę i krajoznawstwo,
      b) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
   5) ochrony przyrody, w tym zieleni w mieście i wsiach, ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
   6) porządku i bezpieczeństwa publicznego,
   7) rewitalizacji.
2. Wnioski, o których mowa w ust.1, zgodnie z art. 19 c ustawy, będą rozpatrywane z zachowaniem trybu przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim, w sprawie określenia trybu i kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

Rozdział 8
OKRES REALIZACJI PROGRAMU
§ 10.

Program jest realizowany w okresie od 1 stycznia 2027 roku do 31 grudnia 2027 roku.

Rozdział 9
SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU
§ 11.

1. Program będzie realizowany we współpracy z organizacjami przez wydziały Urzędu Miejskiego w Opolu Lubelskim.
2. Program będzie realizowany poprzez:
   1) wspieranie/powierzanie realizacji zadań publicznych organizacjom w ramach otwartych konkursów ofert, które ogłasza Burmistrz w drodze Zarządzenia,

2) konsultowanie z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów,
3) tworzenie wspólnych zespołów opiniodawczo-doradczych,
4) organizowanie i współorganizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwój organizacji oraz ich profesjonalizację,
5) udzielanie pomocy merytorycznej organizacjom przez pracowników Urzędu.

Rozdział 10
WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PRZEZNACZONYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU
§ 12.

W 2027 roku na realizację zadań objętych programem w budżecie Gminy przeznaczona zostaje kwota nie mniejsza niż 662 000,00 zł.

Rozdział 11
SPOSÓB OCENY REALIZACJI PROGRAMU
§ 13.

Ocena realizacji Programu dokonywana będzie w oparciu o następujące wskaźniki:
1. liczbę skonsultowanych z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji,
2. liczbę ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych,
3. liczbę ofert złożonych przez organizacje w otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych,
4. liczbę wniosków złożonych przez mieszkańców Gminy bezpośrednio lub za pośrednictwem organizacji o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej,
5. liczbę organizacji, które otrzymały dofinansowanie z budżetu Gminy na realizację zadań publicznych,
6. wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom na realizację zadań publicznych w danym roku budżetowym,
7. liczbę inicjatyw podejmowanych przez organizacje, w których uczestniczyła Gmina.

Rozdział 12
INFORMACJA O SPOSOBIE TWORZENIA PROGRAMU ORAZ O PRZEBIEGU KONSULTACJI
§ 14.

Rozdział zostanie uzupełniony po zakończeniu konsultacji. Termin trwania konsultacji w wymiarze 10 dni od dnia 26.10.2026 r. do końca dnia 04.11.2026 r.

Rozdział 13
TRYB POWOŁYWANIA I ZASADY DZIAŁANIA KOMISJI KONKURSOWYCH
§ 15.

1. Burmistrz każdorazowo po ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych powołuje w drodze zarządzenia komisję konkursową do oceny złożonych ofert.
2. Zasady działania komisji konkursowych:
   1) komisja pracuje w składzie powołanym zarządzeniem Burmistrza Opola Lubelskiego,
   2) pracami komisji kieruje przewodniczący, a w przypadku jego nieobecności – osoba przez niego wskazana,
   3) komisja realizuje swoje działania, jeżeli w posiedzeniu uczestniczy, co najmniej połowa jej składu,
   4) komisja podejmuje decyzję większością głosów, w przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji,

5) do zadań komisji należy sporządzenie protokołu z prac komisji, który podpisuje przewodniczący Komisji,
6) protokół przedstawia się Burmistrzowi, który dokonuje ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert wraz z decyzją o wysokości kwoty przyznanej dotacji w drodze Zarządzenia.

3. Przy ocenie ofert komisja konkursowa bierze pod uwagę kryteria określone w szczegółowych ogłoszeniach konkursowych.